

Napodpisani se dopisi ne tiskaju. Priposlana se pisma tiskaju po b svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 80 n. b., za svaki redak više 5 n. b.; ili u slučaju opetovanja na pogodbe sa upravom. Novci se ili za postarškom naputnicom (as-seguro postale) na administraciju "Naše Sloga", imo, prezimo i naj. bitna pošta valja točno označiti.

Komu list nedodje na vrijeme, neka to javi odpravnosti u otvorenu pismu, za koje se na plaću politarino, ako se izvan napliše: Reklamolja.

Izslati svakog četvrtika na celom svetu.

Dopisi se novcaju ako se i neplaćaju.

Nobiljgovani listovi se neprimaju. Prodajata a politarino stoji 5 for., za seljake 3 for. za godinu. Razmjerno for. 2/1, i 1 za pol godinu. Izvan caravine više politarina.

Na malo jedan broj 6 novč.

Uredništvo i administracija nalaze se u Vile Farseto bri 14.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokriva". Mar. Pos.

Interpelacija

zastupnika Spinčića i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih posala grofa Taaffe-a.

(Konac.)

III.

Javni činjenici u Primorju.

Za bolje razjasnjenje stanja u toj zemlji neka služe još sljedeće okolnosti i činjenice.

Činovnika, kakav je o. kr. namjestnički savjetnik vitez Elusobegg, o kojem govori posebna interpelacija 21. marča t. l., ako se iznaša proti njemu pritužbe, zagovornjuju namjestnik unapriod, prije nego li se povede odnosno izvide, da mu se nešto ništa dogodilo, i takva činovnika označuje se, po svojoj prilici na temelju obavještajata namjestnikovih, kao zaslužnoga činovnika.

Činovnik, kakav je o. kr. kotarski poglavar vitez Schwarz, kojega se način poslovanja opisuju u interpelaciji 16. marča t. g. (večernja sjednica), da su hvatili sa protekcioniz o. kr. namjestnika.

Politički činovnici, proti kojim su se talijanski listovi, ma i bez pravoga temelja prituživali, bili su ponovno premješteni, ili su za shodno obnašali, da se odreknu službe (Simzig, Manzano, Fedrigotti).

Savjetnici kod o. kr. namjestništva, kao i većina političkih činovnika, nepoznaju hrvatskoga ili slovenskoga jezika, a u novije vrijeme primaju se kao politički činovnici mladi ljudi, koji ne poznaju ni malo toga jezika, tako da većina političkih činovnika ne može niti obćiti sa hrvatskimi i slovenskimi strankami u njihovom jeziku — a kamo li da bi poznala potrebu slovenskoga pučanstva ili bila prema njemu blagonaklona.

Državni odvjetnici i jatražni sudci dobivaju pohvalne dekrete, gdje je to u prilog političkoj oblasti u Primorju, i prije nego li postanu odnosno odude proti Hrvatima pravomoćna, kao što se je to dogodilo u slučaju kaštelirskom; drugi državni odvjetnik, kojega postupak je spomenut u interpelaciji dra. Gosmana od 28. februara t. g., predlaže se na odluko-

vanje; državni odvjetnici, kao i drugi sudbeni činovnici palaze se pod kobnim uplivom političke oblasti (vidi govor dra. Laginje od 16. februara t. g.); Hrvati i Slovenci odsudbeno protiviti; sudbene razprave provodaju se često pomoću tumača, jer ima mnogo i sudbenih činovnika, koji ne poznaju hrvatskoga ili slovenskoga jezika, i jer je takovih više upravo u posljednje doba imenovano bilo.

IV.

Drugi činjenice, koje ilustriraju položaj Primorja. — Službeni listovi. — Slavenska liturgija. — Lega Nazionale* u potjeri za slavenskom djecom. — Zaštitnici "Lega". — Istra, Trst, Goricka jesu li talijanske zemlje? — Italija, irredenta i njezini vjernici. — Strančarstvo. — Primorje Italiji.

Uz obstojeće školske odnošaje, koji bijahu ocrtni imenito u govoru zastupnika Spinčića od 28. janara t. g., ne brine se niti za to, da bi se u buduće uzgajilo činovnika, koji bi poznavali hrvatski ili slovenski jezik.

Službeni list trdanskog vlade zajedno sa svojim prilogom izdaje se talijanskim jezikom, te taj kao i vladom podupirani listovi u prilog su Talijanom a proti Slavencima.

Hrvati i Slovenci su talijanskim obćiniskim i zemaljskim tjelom i tamo na milost i nemilost izručeni, gdje bi bili dužni umjetovati se državnim organi.

Namjere Talijana pospejuju čak i neke crkvene oblasti, imenito tim, da kako same izvjavljaju, pod uplivom vlade, nastoje uništiti starodavnu porabu hrvatskoga jezika u crkvi.

"Lega nazionale", nasljednica razpušteno "Pro patria", ide za tim, da ustanovljivanjem talijanskih škola u slovenskih ili hrvatskih mjestih i tim sudruženim lovom za slovenskom i hrvatskom djecom potalijanci Slovence i Hrvate a tim i pokrajinu; pokazuje svoju djelatnost također kod raznih izbora i razvija se sve više kao političko društvo za širenje irredentističkih ideja — i biva po vladinih organih zajedno sa listovi jako brizno zagovarana.

Na izvave Hrvata, da u monarhiji Hababurga, u nekojih pokrajinah obatoji

talijanska narodnost, ali da neima nijedne talijanske pokrajine, i da je obala austro-ugarske monarhije većinom slovenska i hrvatska, izvjavljaju Talijani, koji su u prilici volikoj manjiti naprama Hrvatima i Slovencima u Primorju, da je ne samo istarska morska obala, nego i cijela Istra, grad Trst, i goricko zemljište po svojoj povjestnoj prošlosti, i po svojih kulturnih kao i dušovnih i etnografskih odnošajih talijansko; oni označuju inače u govorih, u raznih saborvih, u knjigah i novinah, Istru, Trst, Goricku-Gradišanku kao talijanske pokrajine, da u knjigah i novinah, koje se u Primorju mnogo čitaju, kao die- lovo talijanskoga kraljevstva; medju njimi ina Italija irredenta* svojo pristaoe (gle razpravu vođenu u Beču 17. i 18. do- oembra 1891.), proti kojim mora biti spomenak 1912. godišnjice pridruženja Trata kući hababurškoj dan i noć stražom; oni slave i často baz'prigovora mužovo, odsudjeno radi irredentistički-veleizdajničkih požuda i radi ucazaja petarda, i pozivaju, da se takove alijedi (interpelacija dra. Gos- manna i drugova od 28. februara 1893.), i pjevaju javno irredentističke pjesme (in- terpelacija zastupnika Alfrada grofa Coro- nini-a od 15. marča 1893. večernja sjednica); oni psuju, napadaju i groze se Hrvatima i Slovencima (interpelacija od 21. marča t. g. i druge); i kloveću jih, imenito njihovo svećenike, u mnogih predjelih jedine izo- bravnice osobe — na koje se državne oblasti u doba pogibelji poglavito obrađaju, i u kojih ugled nastoji se sada i sa strane naj- mjestnika i nekih kotarskih poglavara kod pučanstva olabiti —, ako se zakonito za- uzmu za prava Hrvata i Slovenaca, kao draštitelje, buntovnike, izazivače (interpe- lacija zastupnika dra. Bartoli-a i drugova 8. februara 1893. i drugdje); oni kloveću slo- venska književna društva i društva, kao i slovenske profesore, najsvatnijim na- činom (Corriere di Gorizia* od 9. marča 1893.); oni agitiraju na sve načine, bez razli- kova zakonita prava, nego proti vršenju zakona naprama Hrvatima i Slovencima; oni se čute uvredjenimi u njihovih pa- triotičkih čuvstvih, imenito u posljednje doba, čak i pjevanjem i govoronjom Hr- vata i Slovenaca u njihovom jeziku, i pje-

vaju posprduo za njimi, da se u Primorju zamije samo talijanski govoriti; i nazivlju se pri svem: tom kao "miran i časti vried- dan živalj" — a takovimi jih predstavljaju takodjer oblasti —, i priredjaju, kao izo- bravnici ljudi medju ostalimi, namjestnik slavnosti, koje idu jedino i samo njegovoj osobi, koje nisu ništa drugo, nego "čin izobrazbe, izkazanje štovanja, časti i sim- patije za osobu namjestnika" (gle u Po- rebu izlazice list "L' Istria" od 2. julija 1892., koj se je čitao u raznih mjestih Istre); oni u obće ne skrivaju svojih osjo- ćaja, uporabljaju sva moguća sredstva za potalijančjenje Primorja, i bivaju po vla- dinih organih izravno ili neizravno podu- pirani.

Hrvati i Slovenci usuprot, koji sači- njavaju voliku većinu stanovništva Primorja, koji su u svojih pravih i svih obzih javno- gako življenja prikradivani i dušovno i stvarno posvo zanamaroni, nezahitjavaju za se nego pravo i zakon, u okviru monarhije njihovo zakonite hababurško diezjelje, sma- traju svojom svotom dužnostju naprama svomu osararu i kralju stupiti proti tali- janskim požudam, i postupa se s njimi kao sa tuđinoci ili kao sa bezpravnimi držav- ljani, i — ako zahtjevaju vršenje zakona i vrše svoja politička prava — ne samo da se iz označuje kao draštitelje, buntov- niki, izazivače, izgrednici itd., nego se jih svakojakimi sredstvi proganja i odsu- đjuje, a tim i ogoručuje ili pojedince ta- kodjer omladinstvu, i to tim više, što Ta- lijani takav postupak i svojo svrhe upo- trebljavaju i njim medju ostalim vele, da njim sav napor ništa ne pomože, jer ko- tarski glavar, namjestnik, sudac, biskup sa Talijani drži, i da se moraju pokoriti Talijanom*.

Pošto je to tako; pošto o. kr. oblasti i njihovi predstavi- niteli uredi i školami i svim svojim postup- kom, zemaljska i obćinska zastupstva, no- vine, u nekih dielovih i same crkveno oblasti Talijane podupiru, a Hrvate i Slo- vences zatiru, i pošto se to nikomu, niti drugoj državi za volju nemi smjelo doga- djati, niti se može ikako opravdati;

pošto se u Primorju u obće tako po- stupa, da se viši častnik, njemačko narod- nosti, koj je prije godine 1866. služio u

PODLISTAK.

PJESME.

Spijevao Anton Terezin.

(Nastavak.)

I z p o v i e d.

IV.

Ovak sad na putu svom,
Na povratku u mili dom,
U mislih Janko sva ponavlja
I ruku si na čelo stavlja;
Al' sav se strese kad se ajeti,
Što natoži mu otac svesti.
Na zemlju bje već pao mrak
I zadnji sginu sunca trak,
Kad Janko svom se zbliži domu;
Tuj sreće prvu mladu momu;
Približi joj se i u stravi
Ovakav upit njoj upravi:
„Ded kaži, dievo, je li čija
U mjestu danas luč utrnu?"
Al' za srce ga štipnu zmija,
Kad začu: „Julka k nebu prnu“.

U gradu vlada noća gluha,
A vani biesno vihar vije;
Nit žvok nema nigdje duha.
Nu tko se ono s vlirom bije
I juri u tom mraku gustom?
Pa kamo? — Bože! — k groblju pustom!
Je P' davni morda pokojnik?
O ne, već skruseu pokojnik.
U mrtvih stan već eno stize;
Al' kosa mu se nakostriše!

Kad zviždnu vihar, zađev križe,
I u kapelu krok pospješi.
Tuj minu njega smrtna strava,
Gdje vječnom u snu Julka spava.
U odprtoju škrinji eno!
Kondpac zvonca joj u desni.
O kol' je krasno lišce njeno!
Angelak, misli, spi nebesni!
I padši nice, molit uze,
U nebo s dragom da mu poči,
I gorke pri tom ronit suze.
Pa gle na jednom u p' noći
Uzdrma hram kó zemljotrcu
I Julkin se pomaknu lies,
I zaciliknu zvončić sam:
— To vihar trošni drmu hram. —
Kó strašnog iz sna Janko skoči.
Al' što to vide njegove oči?
Da P' vide il' to ljubav s' ara,
Da P' vide il' ga savjest kara?
U liesu eno dieva sjedi,
U draga svoga mlo gledi
I mašne rukom zove k sebi.
U prvi mah se Janko snebi.
Al' njenog oka pogled blag
Primivi prvi njegov strah,
I jedva šapćuć ima: „Julja,
Do liesa joj se plah došulja,
Pa legnuv do nje baš u škrinju,
O grudi joj se svine zdene,
Nad sobom pokrov tad okrene
I pokri skupa sebe i nju.
Kapetom ih još jek zajedi
Tih Janka mrućeg zadnjih rieči:
„Da, živa i mrtva Janka svoga
Ti najveć ljubiš iza Boga! —
A vani vihar reč bi puše:
„Na groblju dvie se ljube duše“.

T r i d j a k a.

Do tri djaka siromaka
Krv iz žilah Vinku srču,
Pak će jedan od tih djaka:
„Hej! već nema ništ' u vrču!
Tko će platit jošter kupu?“

Najmladji će u tom skupu:
„Žaželi si svak' imanje,
Što bi rado svojima zvati;
Čije bude ponjmanje,
Onaj neka kupu plati“.

Prvi reče: „Ja bih rada
Bit milanske crkve gosom,
Al' nek bi ona tada
Napunjena bila prosom;
Pak da svako zna ovih
Milanskim se stvori hramom,
Koj, napunjen alemovi,
Da pripada meni samom“.

Drugi reče: „kad bih smio,
Rad bih gospodar mora bio,
Al' da Bog ga, što ga stvori,
U kapljice svog raztvori,
A na božje budi slovo
Svaka kaplja more novo;
Kaplje u tih morih novih
Neka budu alemovi“.

Najmladji će u tom skupu
Prvom na to: „plati kupu
Ti milanske crkve gosu!
Čorav vam je bio posu;
Najveće je moje blago:
Meni pak bi bilo drago,
Da bi gosu onog prosa
Pokosila smrtna kosa,

A to isto još bih radje
Da i gosu mora smadje;
Alem-kama tad gosopodar,
Ljepi bih vam saz'od odar“.

KASTAV-GRADU.

Na stieni tamo još mi stojiš
I čvrst i jak i smjel,
I ponosno mi barjak dižeš
Crveni nodar biel;
Ej grade moj,
Ej diko moja stara
Ta tvoju krš
Hrvatskog puna žara,
Kô da mi voliš:
Ti, sokole smieli,
Ded šuj mi zapis svet!
Il Hrvat biti,
Il radje mriet!

Ja rieči nemam,
Da ti slavju pojem,
A žica puknu
Na gadalu mojem.
Sa milja drleu
Moje mlade grudi,
A tajno čuvstvo
Moje srce budi,
I ustne šapda:
— Blo proklet, klet
Ja Hrvat bit ću,
Il radje mriet!

Volosko u ožujku 1893.

R. Katalinić Jeretov.

Milotačko-Lombardiji, izrežuju, da se stvari u Primorju tako prijavljaju, kao što su se pripravljale u Milotačko-Lombardiji prije godine 1800., i da talijanski listovi Primorja i same tada Italiji izručeno Slavene sumnjivo, ako ma i skromno svoju narodnost istaknu;

pošto ima mnogo znakova, koji daju slutiti, kao da bi dani spas i oslobodjenja iz veriga — o kojim se je prije nekoliko godina tajno štito pisao — bili blizu, i pošto se po Primorju raznosi glas, da ima biti isto Italiji izručeno, što čak viši sudbeni činovnici majju i izražaju;

je li njegovoj prouzvičnosti poznato ovdje ocitano stanje u Primorju, imenito postupak tamošnje c. kr. zemaljske vlade i njenih organa; odnosno je li njegova prouzvičnost voljna dati izviditi ovdje navedeno dinjenje, prizvat osobe na jedan ili drugi način u to upletene, po pravednih, nepuznatih, i proti Hrvatima i Slovencom nezauzetih muževih, to na pomirenje duhova i na obranu obojevdjih zakona, takovomu stanju konac učiniti i dati razjasnjenja obzirom na posljednje spomenuti u Primorju razloženi glas p.

Beč, 22. travnja 1893.
Spinčić, Perić, Alfred Coronini, Biankini, Formánek, Schwaz, Doležal, Veselý, dr. Masaryk, Adámek, dr. Gregorec, dr. Engel, dr. Blažek, dr. Dvořák, dr. Kružl, dr. Brzrdal, Mixa, dr. Šil, Hoch, Weber, Hájek, dr. Dyk, Rozkošný, dr. Lajginja, Cesturni Lang, Dapar, Spindler, Seichert, Krumbholz, dr. Vašaty, Tekly, dr. Kaunic, Kašan, dr. Herold, dr. Kramář, dr. Lueger, Svovizl, dr. Slavik, Wolnuka, dr. Slama, dr. Pacák, dr. Gessmann, Schlesinger, Muth, Fürnkranz, dr. Tuček, dr. Lang, Pfeifer.

DOPISI.

Izpod Kastva na Bogojavljenje g. 1893. (Odgovor na dopis iz Sv. Mateja uvršten u zadnjem br. N. 8. od prošle godine.) — Odburničivo kod gospodarske zadruge u Kastvu je služba počastna; odbor radi besplatno, a mora se reći i uz znatne žrtve. Dok je tomu tako, ja mislim, da mu svaki zadržag i prijatelj zadruge mora biti zahvalan.

Nu kako je g. Drago Draško postupao napram odboru?

On se je javno u novinama oglašio najprije ovako: „Gospodarska zadruge u Kastvu morala bi malo bolje primjerom prednjačiti. Tu će se svatko upitati: Što je to kod gospodarske zadruge u Kastvu? Tu mora biti nehanja, il nemara. Odbor nemože uzet, da mu je ova izreka u dobroj nakani i u prijateljskom smislu upravljena, nego ju mora smatrati kao ukor i nekakvo zanovijetanje Gosp. dopisnik se doduše kasnije brani, da on nije htio prekoravati, ali čitatelj sudi ono što je napisano.

Nadaje kazao je dopisnik, da bi zadruge morala razširiti svojno djelovanje i pružiti izdašnja sredstva. Može li se odbor ovim preporukama, osobito ovom zadnjom tako mračnom, okoristiti? Ovakih uputa nadje odbor i u društvenom statutu. Odbora mogu dobro doći samo konkretni i obrazloženi predlozi.

G. dopisnik nam pruža ipak i jedan taki konkretni predlog, na koga se ja u mom odgovoru nisam ni osvrnuo. Kazao je name: Zadruge bi morala nabavljati knjiga i novina, pa je med članove dieliti.

Joli odbor mogao barem ovu preporuku ugodno primiti? Nije, jer je on to pitanje jur pred 3 godine razpravljao i svoje zaključke stvorio.

Moni je drago, da je g. dop. uvažio moj savjet, to barem donekle kazao jasnije i opredijeljeno svoje upute i prekore — ili kako to on zove: svoje skromno mnijenje Nu njegovog skromno mnijenje već je u javnosti, treba dakle svakako, da ga malo razmotrimo.

Nu prije moram ipak nešto drugo iztaknuti; g. dopisnik očituje, da onim izrekama u prvom dopisu nije htio odboru sadržaj ni nauka davati niti ga prekoravati. Kad on to javno kaže, ja mu se pripravnoću vjerujem.

Dopisnik kaže nadalje, da je on onda htio jedino napomenuti svoje skromno mnijenje kako bi se moralo raditi, kao da bi zadruge imala k tomu dovoljniji sredstva. Ako je on i htio svoje izreke uvjetno kazati, nije ih ipak tako kazao; on što je rekao, rekao je bezuvjetno.

A sada da razgledamo malo upute i prigovore g. dopisnika.

Po dopisnikovom mnijenju zadruge se ložištem na Križiću nedaju provede dobar primjer. Zašto? Jer se je ondje jednom na komadu tla sadilo kupus i krumpir. Da se je dopisnik kod odbora popitao, znao bi zašto se je to tako uradilo, pak bi uvidio, da odbor zadruge nije u onih slučajih mogao bolje i koristitiji raditi. Ili bi možda korist bila veća i primjer ljepši, da se je ono tlo za ono vrijeme pustilo ostavilo?

Po dopisnikovom mnijenju zadruge slabo primjerom prednjači, što dieli zadržugom loše loze i vočke. — Ja se pozivam na sve članove, koji su dobili društvenih vabaona, neka im prigovora, ako mogu. Po sudu svih oni vaboni su bili krašni.

Istina je, da su neke vočke iz kotvošnjaka u Klani bile krležjave. Ali zar odbor gospodarske zadruge zapovijeda geološkim zakonom, po kojih je zemlja i podneblje u Klani onakovo? — Odbor je držao, da je bolje dati članom ista nego ništa — i mislim da nije pogrišio.

Dopisnik se tuži na slabo sjemenje. Od sjemenja što se prošle godine raspadalo sve je niknulo osim nešto povrća, a prvih godina iznovjere se samo neke trave.

Dopisniku se čini, ako se ne vara, da odbor nit neoglasuje u javnosti don glavnih skupština. Vara se. Odbor to redovito oglasuje i ako koji put propusti, to je tek iznimka, koja sigurno nije bez uzroka. Zašto pak dopisnik misli, da bi to odbor morao u novinama oglašivati? Jer bi tako mogao doći koji prijatelj zadruge, pa u skupštini držati kakvo koristno predavanje. Taj mu razlog nevalja. Tko bi želio držati kakvo predavanje, taj zna kad su obično glavne skupštine i komu se ima zato prijaviti.

(Kunac siedi.)

Pogled po svijetu.

U Trstu, dne 26. aprila 1893.

Austro-Ugarska. Delegacija austro-ugarska sastati će se dne 26. majja i to ovaj put u Beču, te će tuj zasjedati sve do 24. junija.

Od zemaljskih sabora, koji sada zasjedaju, ne pruža nijedan štogod zanimiva. U tirolskom saboru pozvalo je predsjedništvo zastupnike južnoga Tirola, da se dostave u sabor u roku od 8 dana, inače će propasti njihovi mandati.

Eksekutivni odbor českih narodnih stranaka sastao se ovih dana na skupno vijećanje, nu do sporazumka nije došlo, pošto su veleposjednici odtkonili sudjelovanje kod adrese, koju su Mladošeci saboru predložili u zadnjem zasjedanju.

U mađjarskom saboru prihvaćen je državni proračun. Radi poznatih političko-vjeronakonskih osnova mađjarske vlade nastao je između donje i gornje kuće razdor, jer se velikasi ne slažu s timi osnovama.

U Hrvatskoj doživili su ovih dana prvi plod ujedinjenja narodnih opozicijah. Složnim radom objui opozicija bijaše name u Zagrebu izabran opozicionalni kandidat, poznati rodoljub dr. Amruš proti mađjaronu dru. Plivoriću. Taj izbor bijaše oduševljeno pozdravljen ne samo u Hrvatskoj, već i u ostalom slavenskom svijetu.

Crnogora. Kneževića Danila, budućega kneza junačke Crnogore, susretni su u Rimu prigodom svečanosti srebrnoga pira i u najviših krugovih najprijaznije. Krasnim narodnim

nošnjak crnogorskih častnika, koji su pratili svoga budućega vladara, divilo se je staro i mlado, najpake prigodom velike vojničke parade talijanskih četa.

Srbija. Poslio poznatoga prevrata idu stvari u Srbiji redovitim tokom. Mladomu kralju čestitao je medju ostalimi i ruski car Aleksander nazvan kralja očiškim nazivom: sinko moj! Kraljica mati vraća se u Srbiju, dočim za razkralja Milana jošte se ne zna, da li će se i on u domovinu vratiti.

Bugarska. Vladinim krugovima u Sofiji podala je novoga života audijencija kod Njeg. Vel. cesara i kralja Frana Josipa I., u koju bijahu primljeni knez Ferdinand i ministar Stambulov. Knez se je vjenčao prošloga čedna u Italiji, te se sada nalazi na povratku u Bugarsku, gdje pripravljaju njemu i kneginji velike svečanosti.

Italija. U subotu proslavljen je u Rimu najsvetacnijim načinom srebrni pir kraljevskih supruga. Početak svečanosti navjestio je 101 hitac iz topova. Kod svečane dostbe izrekao je kralj Umberto zdraviu njemačkomu cesaru i cesarici, te svim princevom, koji su prisustvovali svečanosti. U ime svoje — reče — i u ime kraljice cizem čušu u zdravlje njemačkoga cesara i cesarice, te svih prejasnih knezova, koji su nakupljeni oko nas. Cesar Vilim zahvalio se na zdraviu i u ime svoje i prisutnih kneževskih gostih.

Englezka. U donjoj kući ili u parlamentu bijaše prihvaćena i u drugom čitanju vladina osnova o irskom pitanju ili takozvana home-rul. Treće čitanje imalo bi započeti početkom budućeg mjeseca. Ovom osnovom uređuje se žalostno stanje u Irskoj. Kad bude osnova prihvaćena i u trećem čitanju, poći će na razpravu u gornju kuću, gdje ju čekaju silni protivnici.

Franina i Jurina

Fr. Ši čul Juro, da će priti neki novi trgovci na Susak?
Jur. Ma ču će nou toliki trgovci kad jimmamo i sada previše butig.
Fr. Jo tako je, ma ove butige prodavaju hrone ludom, a neki bi otoi imit trgovca za kupovat lude za hronu i vino.
Jur. A to čini i neki drugi u seli.
Fr. Da, ma da su dvo, ontrot bi se bilo trgovalo.
Jur. Moram ti se potužit, Frano, da je bila pol nas žalostna vela šetimanja. Tor nismo ni mi plesali.
Fr. Znam to, ma ja ti kažem, da je bilo žalostno va erikvo, jer nije bilo kantadurci. Kako lipo je bilo čuti druga lita „Eksakstraktat“, a ovo lito ga ni bilo, ki bi kanti ot stari traktat, tor su ljudi suho suzo ronili.
Fr. Ča je oblači oli umrli Kantur?
Jur. E, zdrav je i tust, ali malkontonat, pak pred erikvom biži kako i grina duša.
Fr. Ča bi reš?
Jur. Pitaj njega il njegovu braću.

Različite vesti. Našim dužnikom. Pošto su mnogi naši dužnici neodvažni našim pozivom na izplatu duga, što smo ju

tražili crvenimi listići, pak platežnimi nalozii, to smo odlučili prodati jih odvjetnikom, neka jih ovi putem suda progone, pak će tako ti nemarni imati uz štetu i sramotu. Nitko dakle neka se nemada, da će ga ta štetu i sramota mimoići, jer ne samo, da smo i mi do grla siti neprestanoga moljaka i pozivanja na izplatu staroga duga, već nemožemo dapače ni mi na ovaj način zadovoljiti mnogobrojnim našim dužnostim. Tko neće dakle pozezanja po sudovih, neka učini u što kraćem roku svoju dužnost.

Odbor političkoga društva „Edinost“ imati će u nedelju dne 30. t. m. u 10 sati u jutro redovitu sjednicu u prostorijah „Dol. podp. društva“ (Viu Molio piccolo br. 1) na kojoj će se razpravljati o predstojećih izborih za grad Trst sa okolicom i na koju se ovim pozivlju sva gg. odbornici i zamjenici.

Izborni sastanci u okolici grada Trsta. Naši vriedni Slovenci u okolici sastali se eto već druge nedelje u pojedinih izbornih kotarih okolice na dogovor o predstojećih izborih za gradsko i zemaljsko zastupstvo. Predprele nedelje imali su sastanak u I. kotaru (kod Lovca) u nedelju u I. kotaru (u Škedaju) a buduće nedelje sastati će se opet u I. kotaru (sv. M. Magd. dolnja) u VI. kotaru na dvih vječjih (u sv. Križu i na Proseku.) Kao što bijahu dosadašnji sastanci obilno poječeni tako se nadamo, da će se naši svietni ukolici i k svim budućim mnogobrojno dostaviti.

Svečane zadušnice za neumrlo hrvatsko velikaše grofa Petra Zrinjčkoga i kneza Kratu Frankopana, poginuvše dne 30. aprila 1871. u Bečkom novom mjestu dati će obslužavati dne 20. aprila u 9. sati u orkvi u Gracu tamošnji Hrvati. U mnogih hrvatskih gradovih i mjestih služiti će se toga dana svečano zadušnicu za te hrvatsko imenike, kojim ču se slavna imena spominjati dok bude na svijetu jednoga Hrvata.

Za društvo sv. Cirila i Metoda u Istri. Za brojaj iz Krka radi izborna pobjede u Zagrebu prepućeni iznos od for. 1 pudariš prinosnici našemu društvu.

Glavna skupština „Dol. podpornoga društva“ u Trstu nije se mogla održavati u nedelju, jer je k istoj došlo jedva preko 200 članova, dočim bi ih moralo biti oko 500 t. j. jedna trećina svih članova. Radi toga urekao je odbor novu skupštinu za nedelju dne 7. maja u 10. sati u jutro.

Demonstracije u Trstu prigodom srebrnoga pira talijanskih kraljevskih supruga. Naši napašteni neprosta nijedno svečanosti u Italiji a da ju i oni na svoj način neopslave. Jednom pokažu svoju odanost do naše države petardami, drugi put voljozdajničkim plakatim i proglasi. protu austrijekimi demonstracijami u gostionah, kazalištih i na ulicah, a ovaj put pošaljuše se i ovičedom. U subotu prodavao se jedan oviet, štoto nosi ime talijanske kraljice „Margherita“ po 3—4 arv. to ga zadnjem na pra mlado i staro u tolikom broju, da je napokon i redarstvo mnogim taj oviet skinuti dalo.

U kazalištu „Politeama Rossetti“ zahitjvalo je oduševljeno občinstvo talijanske narodnu himnu „Marcia reale“, to je i tuj redarstvo posegnuti moralo zabraniv ved na početku predstava. Redarstvo je zatvorilo 5—6 mladića, od kojih bijahu nekotji globom kažnjeni a drugi suvo izručeni.

Isto tako imado naše redarstvo kod svake naše patriotičke svečanosti posla su timi nemirnici, koje nekotji krugovi neozivlju „dječurlijom“, ali noina dvojno, da se za tom „dječurlijom“ sakrivaju siedi i brkati mužovi, jer se pred diecom neki moralo unako strogo stražiti dan i noć kroz godina spomenik pred k. ladvorom, a. k. najjustinotvo itd. itd.

Porinulo ratnoga broda „cesarica“ i kraljica Marija Terezija“. Na 29. t. m. porinut će na diljah u sv. Roku kod Milja u more novi austrijški brod „Kaiserin und Königin Maria Terezia“. Taj čin obaviti će se uz najveće slavlje. Ovih dana priepet se ovamo iz Pula ogromna ljetna oklopna Eskadra, sastujedna se iz dviju divizija, pak zapovjednikom viceadmirala baruna Spunna: I. div. Thurm-Schiffa „Kronprinz Erzherzog Rudolph“ i „Kronprinzessin Erzherzogin Stephanie“, Torpedo-Ramm kreuzer „Kaiser Franz Joseph I.“ entia III. div. (Kommandant Contro-Admiral prof Casini) Casematte-broda „Princ Eugen“, Kaiser Max“ i „Don Juan d' Austria“ osim toga dva Torpedo-matičnjaka, dva Aristo-brada, jedan telegrafski brod i 12 Torpedo-čamac. — Od gosti će pripjeti ako nekoliko nadvojvoda i nadvojvodinja, ministri, mnogi zastupnici carovinskog vjeća itd. Njexina cesarica vjezat nadvojvodinja Marija Terezija kumovat će Njeg. Veličanstvo zastupati će nadvojvoda Karol Ludvig. — Go-

stom da prigodom svečanosti biti stavljeni na raspolaganje ratni brodovi, Greif i, "Trabant", "Maria Terezia" je takozvani Torpedo-Rammkreuzer i Torpedo-Jäger najmodernijega sustava, koji se od dosadašnjih austrijaskih razlikuju tim, što je veći i što će imati tako zvani oklop na pojasu, mnogo bolje naoružan, dvije makine, kojima će se polučiti brzinu od 21 morske milje u satu, što je po prilici 40 kilometara, najveću brzinu, koja je kod tako velikih brodova do sada postignuta. Brod sam dug je 105 metara, širok 18 1/2 m. tone u vodi 7 1/2 m., u cijelom visok 12 1/2 m., stoji 8 i pol milijuna. Građnja i radnja je kroz domaću u sv. Roku u "Stabilimento tecnico triestino", gdje je već više ratnih brodova građeno, i gdje će domala opet porinuti jednu od novih oklopnjaca, za koje je u prošlogodišnjih delegacijah 15 milijuna votirano.

Pobjeda kod izbora u Zagrebu. U sadnjem broju našega lista stoji među ostalim u vijesti "Iz Zagreba" i ovaj stavak: "Vruda je želja svakoga čestitoga Hrvata, gdje god bio, da pobjedi hrvatska državna misao nad mađjarskom kod izbora u III. izbornom kotaru." Ta vruda želja, Bogu hvata i sloznom radu ujedinih opozicijah, oživjela se dno 20. t. u. Toga dana u večer donio nam brzoglastavost vijest, da je kod izbora pobjedio nakon žestoke borbe kandidat opozicije, bivši načelnik, objubljeni dr. Milan Amruš. Kao što se u velikom nepočetku očekivalo uspjeh toga izbora, tako se sada svuda, ne samo u Hrvatskoj, već i gdje god imade Hrvata i čestitih Slavena, najradostnije pozdravlja uspjeh sluznoga rada velovrjednog građanstva hrvatske prijestolnice. Taj uspjeh jest bez dvojbe prvi plod ujedinenja opozicijah a Bog će dati i slozno djelovanje svih pravih rodoljublja, to neće biti poslednji.

Izborna borba bijaše veoma žestoka. Od 400 izbornika došlo ih je k izboru 345. Od ovih je glasovalo za opozicionolca 177 neodvisnih građana a za mađjaronca 190 činovnika i 38 od vlade odvisnih građana, ukupno dakle 188 glasova. Dr. Amruš dobio je dakle većinu od 9 glasova.

Opozicionatnu novinaru u Zagrebu i novo izabranomu zastupniku dolaze mnogobrojne čestitke iz Hrvatske, hrvatskih pokrajina i ostalog slavenskog svijeta. Iz Trsta oglasile se također slozni Hrvati i Slovenci brzoglavim čestitkama na "Hrvatstvu" i "Obzor" to na dra. Amruša. Mi čestitamo i ovim putem sveštenomu građanstvu hrvatske prijestolnice i dičnomu zastupniku Amrušu. Slava Zagrebu! Živio Amruš!

Stipendija blagopokojnoga biskupa Dohrla. Početkom drugoga školskoga tečaja 1892—93. dati će se jedna stipendija od 400. 100 gimnazijalcem slavenskog jezika iz trišćansko-kuparske biskupije, koji puzo koju gimnaziju u Austro-Ugarskoj monarkiji. Prednost imaju oni, koji polaze gimnaziju, na kojoj se mogu naobraziti u hrvatskom ili slovanskom jeziku. Ako obostoji pripravnica na takovoj gimnaziji, tada mogu i pripravnici ovu stipendiju uživati.

Stipendiju ovu uživati će mladci dok svrši svu nauku, neizuzam ni sveučilište. Molitelji imaju molbi priložiti kratki list, domovnicu, svjedodžbu siromaštva, te školeke svjedodžbe zadnjih 2 tečaja. Molbe se šalje putem školeke oblasti preč. biskupskomu ordinarijatu u Trstu do 15. maja 1893.

Otvoran natječaj. U službenom listu c. kr. vlade za Primorje bitno razpis natječaja na mjesto ravnateljstva učitelja na jednorazrednici u Sv. Petru župi sa hrvatskim naukovnim jezikom i talijanskim jezikom kao naukovnim predmetom. Molitelji imaju će dokazati, da mogu podučavati i vjeronak. Molba valjano obloženo treba poslati propisanim putem c. kr. kotarskom školskom vieću u Pazinu u roku od četiri čedna počam od 30 aprila 1893. Kao znak vremena izičemo, da je ono c. kr. kot. školsko vieće do enda oglašivalo natječaje u našem listu, jer naši pučki učitelji no štaju "L' Osorvatore Triestino".

Na državnoj gimnaziji u Puli popuniti će se početkom školsko godinu 1893./04. na strojstje imajućoj pripravnici mjesto učitelja. Molitelji treba da dokažu, da su vješti ojaodakomu, talijanskomu i hrvatskomu, dotično slovanskomu jeziku. Molbe valja poslati propisanim putem do 20. maja c. kr. zemaljskom školskom vieću za Istru sa sjelom u Trstu.

Dva mjesta občinskih liehniku. Gradske poglavarstvo u Motovunu i obč. uprava u Osoru (otok Crea) razpisuju u službenom listu primorske vlade "L' Osorvatore Triestino" od dne 22. t. m. natječaj na mjesta občinskih liehniku.

U Motovunu iznaša plaća for. 1800, ali će liehnik za to badava liečiti građane i stanovnike okolice Motovuna, to sve si-

romaho mjestno obdino, nu za posjete u okolici grada i u pridruženih podobnih dobiti će odstotu za putne troškove. Služba počinje dne 1. agusta; natječaj traje 4 čedna; molba prima gradske poglavarstvo u Motovunu.

U Osoru imati će liehnik plaće 900 for.; morati do držati liekarnički ormar (svoju liekarnu) a siromaha, koje takvimi prizna obdinsko zastupstvo, liečiti će badava. Molbe valja poslati občinskomu poglavarstvu u Osoru za 4 čedna počam od 22. t. mj.

Mudre občinske uprave koli u Motovunu toli u Osoru no zahtjevaju u natječaju poznavanje u onih obdinah vladajućih jezika t. j. hrvatskoga i talijanskoga. Koli u mjestnoj obdini Motovunu toli u Osoru jesu Hrvati u ogromnoj većini, pa se ipak no traži od buduće liehniku poznavanje jezika većine toga pučanstva.

Natječaj raspisan je u talijanskom jeziku i u talijanskom listu c. kr. namjestništva za Primorje, a to će rod, da se od molitelja no traži poznavanje drugoga jezika do talijanskoga, kad se to u natječaju izričito ne spominje.

Taj nopravdi mogu u ostalom doskočiti c. kr. kotarska poglavarstva, dotično zdravstveni odujek kod c. kr. namjestništva u Trstu, koji nebi smjeli po zakonu priznati liehniku u onih obdinah, ako ne poznaju jezika većine pučanstva.

Sa otoka Krka pišu nam 20. t. m. Dok su nadri-slobodnjaški istarsko-tršćanski liehni napadali na kaptolske našeg vikara i na školeko-kotarskog nadzornika, mi smo se grohotom smijali na ogromnu ludosti i mahnita zahtjevanja tih listova; danas, kad su izmureni naporim zaludnim trudom, nek se i naša duje.

Nije preč. kaptolski vikar njima trun u oku, jer je on Hrvat, nego što nemogu istim drnati u strandske svrhe, pošto je on neodvisan, učen, značajan, duševan i privržen svomu visokomu zvanju.

Podigli su hajku proti školskomu nadzorniku jedino, da ga drugim zamjene u ovom kroz hrvatskom kotaru, u kojemu, medju preko 50 škola, same su na silu namoštatu, talijanske dotiri, svojim strastvenim ratilom, kakono je poznati potalijanski Dalmatinac, koji svakomu podokpava jamu, koji se njegovim težnjim protiv, i koji je dobro poznat medju sudrugovima otoga kotara, zbog vrline, za koje se nešto nitko od naših takmiti.

Obnovila se je maloseleka obdina. Manje je bilo birada nego biranih, što je dokazom, da sviestni narod ne odobrava pravac one obdino niti na ekonomičnom, niti na političkom polju, predviđajući, da bi se moglo onoj obdini dogoditi što i trišćanskom zastupstvu, ako ne postanu trišćanji. Niti jedinosti činovnik nije glasovao.

Bečka "N. Fr. Presse" napokon se je uvjerila, da je promeđen mir na kvarnerskih otocih prerjanami sanjerijami, na štetu kruna i naroda hrvatskoga. Ovdje kola glas, da su dva velikana, jedan bečlija, drugi talijanska, iza smrti našeg biskupa prisustvovala objedu kod arbanasčkog biskupa preev. Petriša na Cresu, da se obavijesto o bogatstvu istoga, tro dojava onomu; gdje se sve možo, što se o h o o! Još se govorka, da naša oroke i maloseleka obdina protestirale proti imenovanju našega vikara. Proti komu, za što i komu su se tušilo? Ono samo a i drugi nitko to ne shvata.

Pošto su neki članovi kotarskog školskog vieća prekoračili granice prijetnosti, rod bi, da će ono vieće biti razpušteno.

Ovih dana bio je ovdje glasoviti propovedac Otac Miškov, ne bi li se sporazumio sa kurijom, da nastani u Malom Selu redovnički samostan, pak da oni redovnici priakođu duševnim potrebam onoga pučanstva.

Iz Malog Lošinja pišu nam 95. t. m. Nije baš ništa izvanredno, ali je dobro, da se i ova duje, kao znak vremena. Ovih dana bijaše u Malom Selu izbor načelnika i obdinskog upraviteljstva. Za to nije nitko skoro ni znao, jer pučanstvo žalihože nije za sve to marilo, kao ni za lanjski anlog. Poslije izbora na obdini izvještali zastavu — čemu se zaista nitko nije čudio.

Izvjelo je i talijansko društvo "Uniono" — a ni tomu se mi nečudimo, jer je izbor načelnika u Lošnju bez dvojbe važan događaj za Otomansko orarstvo. Ničemu se nečudimo, nego nas je čudo duhoviti gospodin upravitelj šupljenonadio. Valjda kao p e n d a n t turakoj zastavi izvjesio on na orkuvi također zastavu, čuga još do sada u takvih prigodah nikad i nikad nije bivato.

Da bi naš Don Poldo na svojoj kući bio izvjesio i do 20 zastava, vjerujte nam, nobi, se mi na to ni obazrili. Poznamo mi njega, i znamo što su pod njegovim posmjehom krijo. Ali čemu je on išao uprav orkuvi birati kao sredstvo, da stavivitoj gospodi izakže svoju duboku privrženost? I do sada bijaše birani načelnici u Lošnju, pak ipak prvašnji župnici znadjuhu razlikovati stvari. Mi neznamo koliko je katolik sadašnji načelnik, ali znamo, da bijaše u Lošnju i takvih načelnika, da se njihovo iskrono i otvoreno vjerako ojačevanje katoličkih istina nije od nikoga moglo u sumnju metnati — pak ni tada nije orkuva zaboravila svoga dostojanstva.

Ima ljudi, koji kažu, da je ona zastava imala svoje znamenovanje, osobito sada kad se ima birati župnika u Lošnju, a ovdje je "j u s p a t r o n a t u s o o m u n i t a t i s". Mi nevjerojamo, jer župnik valja, da ima takvih sposobnosti, da bude zbija. dostojan časti i vriedan dužnosti, medju kojimi nije najvažnije izvješati zastavu kad se komu svidi. Okruženi smo od samih nemarnika, pa nek bude još i župnik od tih ovisan — jao si ga nama!

Svako može imati svojih težnja i želja, pak mislimo, da neviđjamo uspomenu ni sv. Ambroza ni sv. Ivana Grizostoma, ako redomo, da se valjda i oni imali po koju dobru želju — ali su oni znali obraniti i očuvati svoju čast i pred mogućnoći.

Po malenih stvarih najbolje se prosudi čovjeka, a u ovoj prigodi o izboru župnika netko igra kod nas posve smješnu ulogu. Valjda se naradi o tom, kako bi naša orkuva postala podružnicom kojeg talijanskošk političkog društva?

Mi samo ovo kažemo našim svečenicom: budite ljudi, branite svoje dostojanstvo i neplazite pred ničticiami, jer koji pred ničticiami plazi — gori je od ničtice.

Još nešto. Zapitaj čemo našega Don Poldo, gdje su mu se bilo izgubilo zastavu prigodom smrti našega diocezanskoga biskupa dr. F. A. Foretića, da ih nije dao u znak žalosti izvješati na pol stiega? Ali zbija! Onom prigodom nije izvjesilo zastave ni društvo "Uniono": — O o o o l o n i o n t o s!

Što je prošlo, prošlo je, ali ipak još evi znamo, da se je onom prigodom u orkuvi Lošinjskoj mnogo manje učinilo, nego li bi se bilo učinilo za ikom najpristojim papom. Kako vesolje radi toga! A da imuno bilo dato čitati ona prepunizna izvješća koja se tom prigodom sastavile? Znamo mi koliko je sranosti i koliko iskronosti u nekojih ljudi.

Moral je ovaj: Bolje je biti zvonarom najzadnje seoske orkuvice po svojih zaslugah, nego li kardinalom najprve Baziljskog po preporkah, protekoiyah i usljed plazanja i poniženja seba i svoga stališa.

Novi odbor hrv. akad. lit.-zab. društva "Hrvatska" u Zagrabu bijaše na sjednici dne 22. t. m. izabran za ljetni sastav 1892./93. kako sledi: Predsjednik: drnd. ur. Fran Mavar. Podprodaj: stud. med. Adolf Antolak. Bilježnik: stud. med. Julije Vujnović. Poslovođa: stud. med. Vladimir Vranjčan. Blagajnik: stud. ur. Ivo Biečić. Knjižničar: stud. iur. Rihard Barić. Gospodar: stud. iur. Gustav Huth. Odbornik: stud. med. Franjo Prati. Njegov zamjenik: stud. med. Josip Radović. Revizorji: stud. med. Ivan Matković, stud. med. Dragan Manca i stud. iur. Vjekoslav Rubignoni. Častni sud: drnd. med. Mihovil Barac, drnd. iur. Ivo Dobeila i drnd. iur. Juro Terri.

Suša. Odsavud tužo nam se čitatalji, da je prišla u ovo doba neobična suša. Ta nesreća nastae samo našu Istru već i susjedne pokrajine, dapače i nekoje susjedne države. Potraje li i nadalje ruho vrijeme ostati će ljudi na mnogih mjestih bez vode a njeđnije bilje poveso će poginuti. Sada već trpi silno trava i sve vrste zelenine, krumpir, grah, itd. a do mala, nesuziluje li nam se brzo dobi Bog, očući će sušu i stabla.

Poziv na predplatu na djelo "Iz povijesti sv. Aurelija Augustina". Provo, urodom, bilježakama i kazalom popratio A n t u n S a s s o n a, profesor i kateketa na c. kr. vel. realci u Srijestu

Prostor lista ne dopušta nam, da pribudimo zanimivo all obirno tumađenje g. prevodioca, zašto se jo da na provodjanju toga glasovitoga djela, pak donasamo samo zaključak. Nisam mogao odoljeti želji, da ovsako zlatnu knjigu no poskitim hrvatskomu narodu u njegovom ruhu, o da se njom okorati bez mnogo truda; jer izvornik ima silnih poteškoća i za ono, koji poznaju latinski jezik i koji su u nauku podobro odumskili. Ja se nadam, kao što sv' ovu knjigu priljubili svi kulturni narodi; koji su ju rito puta na svoj jezik prevodili (nami Talijanci imajru do šest prevoda), tako da

će ju rado prigrliti i hrvatski narod, te i ovom prigodom pokazati svoja razvijena čuvstvo za svo, što jo dobro i plemenito.

Nego i ako je ova knjiga, kao zrcalo čovjeđe duše za svakoga, ja ju preporučam osobito hrvatskoj mladeži, koju za ljubav sam se i latio ovoga težakoga posla. Ona će vidjeti koga Augustina zanimivo pripovieda svoje školovanje: kako mu dosadni i zanovetni bijaše početi u nauku, osobito učeje tuđega jezika i kako je obavio arduju i velike škole; koje su nazore o pudoci imali njegovi učitelji i roditelji, pa kako je on sam predavao retoriku u Kartazini, u Rimu i u Milanu. Ovdje će joj se u potpunosti prikazati škola i odgoj mladeži onoga vremena; ovdje se neće nikud do kraja nadiviti njoj dičnoj i predubokoj analizi dojednne duševne moći a osobito pamćenja; nikad nedostizivom razlaganju o vremenu, o materiji i o stvaranju; ovdje će, što je najglavnije, nađi ognjište svojih misli i plemenitih odluka, koje će najbolje doprinjeti, da joj život zauzmo ozbiljan pravac.

Knjiga će izadti izpod tiska u Zagrebu, u osmini naik onoj "Prijevoda grčkih i latinskih klasika", što izdaje "Matice Hrvatske", najboljom štamparskom izradbom; imati će oko 620 strana, od kojih po prilici dvie trećina zapremati će prevod, a jednu trećinu uvod, bilješke i kazalo imenah i stvari.

Ako se prikupi dostatan broj predplatnika, knjiga će imati nekoliko ilustracija od g. A. Bežića profesora risanja u Spljetu.

Za predplatnika cijena 1 for. 20 vrš., a kasnije će nastupit povišena knjižarska cijena od 3 for.

Predplata se šalje poštovnom doznakom na A n t u n a S a s s o n a u Spljetu.

Listnica uredništva.
Gosp. Naznanović — Kastav. Nelo-biramo onoga lista.

Listnica uprave.
Gosp. J. K. u M. Ubljodilimo kako plete Ođokujemu obdincem; prijateljici odzdrav!

Gosp. M. Z. u P. Ubljodilimo je kako piše, pametna jo u tom, što su Vaša imena tiskana sa O; dugujete nam Vi, J. Z. i I. M. za g. 1892 i 1893, t. j. javiti po 4 for. Živili!

Voleć. G. I. B. sv. M.: Vaša predplata stigla nam jo u redu, to je oglaseno u današnjem broju; namireno je, kako pišete. Zdravo!
Gosp. M. R. u K. Pravo je kako pišete, Živili!

G. I. J. Poškulin. List je plaćen do konce i 99. Zdravo!

Upućeni su nadalje za "N. Sl." gg: M. K. Litića f. 250; B. F. Bramera f. 9; R. G. Zagreb f. 5; M. K. Čavla f. 2; E. E. Kopar f. 1250; D. M. M. A. Volosko f. 1750; S. A. Prograda f. 2; B. J. Barban f. 2; S. A. Trst f. 5; K. A. Trst f. 5; B. I. Labina f. 10; Čit. Šibonik f. 250; J. R. Borsoč f. 5; S. M. Lovran f. 2; C. A. Boljun f. 1; B. T. Pula f. 240; B. I. Pula f. 4; T. L. Trst f. 5; R. N. Unjio f. 2; D. A. Čupić f. 1; M. M. Gradišću f. 5; O. J. Sušak f. 1; P. N. Berzoč f. 2; S. P. Berzoč f. 120; G. I. Berzoč f. 120; R. M. Kutjevo f. 1; V. I. Trst f. 10; F. K. Trst f. 5; P. O. Trst f. 10; M. dr. F. Trst f. 10; V. dr. M. Trst f. 700; P. N. Osiak f. 1; D. O. Jaska f. 2; J. J. Našice f. 2; K. I. Korjak f. 10; Čit. Buzot f. 250; B. F. Liniar f. 2; B. A. Louide f. 5; K. P. Borut f. 2; M. J. Drenuta f. 2; S. J. Trst f. 10; B. I. Trst f. 5; G. T. Petrovaradina f. 5; Z. barun V. Rioka f. 5; L. F. Lovran f. 4; G. J. Delinac f. 245; G. P. Davorin f. 20; F. Š. Borsoč f. 250; G. M. Štignin f. 2; V. J. Jurčić f. 10; K. M. Kopar f. 10; J. M. Trst f. 9; S. A. Rioka f. 10; Z. K. Rioka f. 10; J. M. Lubin f. 1; Č. F. Rioka f. 4; V. F. Kopar f. 2; L. A. Kopar f. 5; P. G. Sušak f. 2. (Sluđi.)

Krasno uzorce zasobnikom pošilja zastonj in franko.

Bogate knjige s uzorci, kakorinih što ni bilo, za krojenje nofrankovno. Joz no popuštam za 2/3, all 9/3, goldinirjov pri metru, no dajem dašit kroječim, kakor to dola konkorencu na račun zadnje roko, ampak imam to trdno in dišto oeno, tako, da mora kupiti veak zasobnik dobro in ceno. Prosim toraj zahtovati li moje knjige c uzori. Svariti tudj pred pismi konkorencu, ponajviše dvakrat težko popuška.

SNOVJI ZA OBLEKE.

Poručiti in doskaj za čestito duhovičino, pred plansno snovi za uniformo c. kr. uradnikom, tudj za veterane, ognjogačo, telovačo, lievro, sukna za biljarde in igralne misle, prograge za vesove, ledon noprimeđeni za lovsku ruknje, snovi za grati, patna ogruča od gl. 4-14 itd. — Ekor hoće kupiti vedno, posebno, tkanje, čiste velene sukne, blaga, no po dobru kup čiste, ki se konaj težko vredna, kolikor se plađa kroječa, obrno naj so do

IVANA STIKAROVSKY u BRNU

24—21 (v tom Manchesteru Avstrijo) 24—11 Najvećja zaloga fabrička sukna, v vrednosti 2/3 milijona glj.

Da poljasnim velikost in zmožnost isjavljam, da moja roka združuje najveće izvašanje sukna v Evropi, izskolovanje komparno, potrebnika za kroječe in voliko knjigovodilno lo za lastno nameno: Da se propirja o vrom tem, prosim slavno občinstvo, da si, kadur ma prilika nam, ogleda volikanske prostore mojih prodavališča, kjer ima pota 180 ljudi.

Pošilja se lo je po poštam povsejtu. Dopušte v nemakom, mađjarskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku.

Javna zahvala.

Plaću nad preranim grobom miloga i nezaboravnoga supruga, sina i brata

Ivana Saftića

izvršuju tužnu dužnost, podpisana se obitelji ovim putem najsrdačnije zahvaljuje svojoj rodbini, susjedom, prijateljem i znancom, koji su ga danas toli mnogobrojno do hladnoga groba sproveli. Hramu se sreću sjećamo neposredno svih onih dobrih duša, koje su njega prigodom teško i dugo bolešti tješile, a nam pomagale. — Bog jim plati!

Sv. Matej, dne 23. aprila 1903.

Razviličina

Obitelj Saftić.

Nič već kašlja!

Balamski petoralni prah odzdravi svaki kašalj, plućni i bronhijalni katar a dobije se u odličnoj ljekarni

PRAXMARER (telefon 207) „Al due Mori“

TRST: Piazza grande. 48-52

Poštarske pošiljke odprama se odmah uz 56 nrč. ili toliko listovnih maraka. Pazor pred porovom.

U radionici klepara

GIUSTO BIASUTTI

Opunomoćenoga graditelja vodovoda u željezničkim stanicama Via Barriera vecchia Trst broj 10 gradil i držil na okla dišću kupolji u posudama, sa stolcima sa ili bez peći iz cinka čvrsto građeno, te izvađila i druge radnje kleparске uz najniže cene. Ilustrovani cenici dobivaju se gratis. 40-52

Drogerija

Arturo Fazzini u Trstu

Ulica Stadion 22. — Telefon 519.

Velik izbor mineralnih voda, sameljnih boja na ulju najčistije vrste; crvene, žute, zelene, višnjeve i crne po 28 nrč. kilo. Olovno bjelilo po 32 nrč. kilo; tužino bjelilo najčistije po 40 nrč. kilo. Osim toga velik izbor boja na vodu i kistova svake vrste po cijenah, s kojim ni je moguće konkurirati.

Skladište glasovitog korpocetila od Kwizde (Kornuburger Viehshirpulver) za životinje. Izbor mirisnih boja, lijekova — skladište supura i masla galicija za porabu kod traja. Naručiteljima daju se besplatna poraba telefona. 48-52

J. PSEPHOFERJA

lekarna v Beču, Singerstrasse broj 15.

zum goldenen Reichsapfel.

Kričistilne kroglijice, nekad imenovane univerzalne kroglijice, znano domaće odvajajuće sredstvo.

Jedna škatljica s 16 kroglijicami stane 21 kr., jedan zavitek šestih škatljica 1 gid. 6 kr., pri nefrankovanoj pošiljci po povazetju 1 gid. 10 kr. Ako se donar naprotu pošilja, ni treba plaćati porto, in stano; 1 zavitek kroglijica 1 gid. 25 kr., 2 zavitka 2 gid. 30 kr., 3 zavitka 3 gid. 35 kr.; 4 zavitka 4 gid. 40 kr., 5 zavitkov 5 gid. 20 kr., 10 zavitkov 9 gid. 20 kr. (Manj, kot judon zavitek so ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva 10-12

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglijice“

in paziti jo, da ima pokrov vasko škatljice isti podpis J. Pserhofer v rdečih plesonih, katoroga je videti na navodilu za porabu.

Balzam za ozeblina J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštnino 65 kr.

Trpotčev sok, 1 stokolnica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodica 1 gid. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštnino prosto 75 kr.

Balzam za goltanee, 1 stokolnica 40 kr., poštnino prosto 65 kr.

Zivljenska esenea, stokolnica 22 kr.

Angleški balzam, stokolnica 50 kr.

Fijakerski prsni prašek, 1 škatljica 85 kr., poštnino prosto 60 kr.

Tanokininska pomada J. Pserhoferja, pospošuju rast las, škatljica 2 gid.

Univerzalni plašter prof. Stendela, posodica 50 kr., poštnino prosto 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domaće sredstvo proti posledicam slabo probave, 1 zavitek i gid.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še drugo tu- in inozemsko farmaceutične specijalite, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih osnanjene; in so na zahtevano točno in v cono preskrbljivo tudi predmeti, kojih ni v zalogi.

Razpošiljanje po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštnem povzetju. Pri depozitirani denarja po poštnem nakazilu, stane porto dosti manj kakor po povzetju. 12-13

Izdavatelj i odgovorni urednik Mate Mandić.

Izdina družtvo pločara Petar Levichnik i dr.

Osobiti ovistitelji radnje cementom postignuy u tom do sada svuda najbolji uspjeh, o čemu posvjedožuju mnogobrojna svjedočba sa izvađeno rano ustavo shodova, kamenica za bačko itd. itd. Izvađaju cementirano zidova, izvansu iznutra jamčed sa upromoštrist; nadalje bile kakvo shodišće u oimatu Perilana d sa kamenjem bilo koje boje i mramora, obavljaju laštenju shodova to odstranjenju vlage i smradu. Izvršuju svaki popravak uz jako nbaljono ceno. Radnje obavljaju najvećom brzinom orđje i u pokrajinah, Dalmaciji, Istri itd. Za naručbe dosta je napisati dopisnu. Svaka radnja je sajamčena. U nađi, šta ćemo biti radnjami poskakđeni kano do suda, bilježimo se sa štovanjom

Društvo pločara
PETAR LEVICHNIK i dr.
Ulica Madonna br. 21, I. kat., 52-49 vrata 11.

Ernest Šverljuga brljač

ulica Stadion br. 1, Trst,

preporuča se 20-6

p. n. slavenskomu občinstvu Trsta, okolica i bližnjih istarskih mjesta za blagohotan posjet.

Odlikovana zlato medaljo: Bruxelles 1892.

Najboljše sredstvo za

želodec

katoro želodec in opravila prebavnih delov života kropa in tudi odprl život pospošuju, 10-20

tinktura za želodec,

katoro pripravlja

Gabrijel Piccoli,

lekar „pri anđelu“

v Ljubljani na dunajski cesti.

Cena i stekl. 15 novcev.

Izdelovatelj razpošilja to tinkturo v zabojčkah po 12 stekle, stane gid. 1.36; s 24 gid. 2.60; s 36 gid. 3.84; s 44 gid. 4.20; 65 stekla 5 kg a stakleno težo in volja gid. 5.20; 110 stekl gid. 10.30. Poštnino plaća vedno naročnik.

Dobiva se v lekarnah v Trstu, na Primorskem, v Istri in Dalmaciji.

Bogat izbor

pečata od kaučuka i kovnih, jednostavnih i umjetničkih pečata za urede, razna urošavanja, kovnih tablica za stanove, klišo, tvoriva, velikih pečata za označavanje pošiljaka, monograma, crnila no-izbrailivog za pečato itd. za najniže cene. — Pro-izvođači i agenti dobiju dobar popust. U pokraj- inu idu pošiljke uz posuda.

G. BATTARA i dr.

TRST 47-53

ulica sv. Katarine br. 3.

Tvorilca pečata i silčnih predmeta.

Drogerija Augusta Rizzoli-a

ulica Malcanton br. 13 u TRSTU skladišće svića voščanih, ljekovitog ulja, mineralnih voda, raznih crnila, boja i kistova, sapuna mirisavila i za pranje. 46-52

FRANZ BRON slika- rski via Arcata 45 trstje 45 svo radnje spajajuće u slikarsku struku, kao grbove, de- koracije, silikauz sta- kih, drve, maronore prozine alite itd.

C. kr. izključljivo povlašćene štrcaljke proti mildevu

inžinira Živica

jest najbolja modju svimi štrcaljkami za trto; jest jednostavna, lahka, čvrsta, trajna, prikladna, neumrljiva, brza, štrca malo tekućina, to se lahko upotrebljuje za sv-korvratno trto.

Prodaje jih se također i kod nje- kojih trgovaca u pokrajini.

Posilje se jih po pošti franko proti po- 20 uredu:

podpunu štrcaljku za . . . f. 10.—

istu sa čelvi bez bronca . . . 8.50

to prospekte gratis.

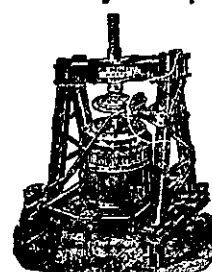
Preporuča također druge predmete i svoje radnje:

ŽIVIC i drug.

u TRSTU, ulica Zonta broj 5

inžinireki urod, skladišće strojeva i dotične tvornice; zastupstvo tvor- nica, mekanička radionica.

Svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i vino iz voća!

Mlatilnice, vitelje, trieri, mlinci za čistjenje žita, strojevi za rezanje krmo, samoradni strojevi proti peronospori, tiskaonica za vino, ulje i voće; mlinovi za voće; predmeti za konobe; silaljke za sve potrebe, kano što svi strojevi za poljodjelstvo, vinarstvo i privedivanje vina iz voća — razaslije najnovijeg i najboljeg sustava: 20-4

IG. HELLER u BEČU

2/2 Praterstrasse N. 78.

Bogato ilustrovano katalogo u hrvatskom, njemačkom, tal- janskom i slovenskom jeziku

izlje badava i franko.

Najpovoljniji uvjeti, jamstvo i pokus.

Opetovano obaljene ciena! — Reprodavači dobiju popust.

Knjižara L. Hartmana (Kugli i Deutsch), Zagreb, ilica br. 2.

Razgovor ugodni KAČIĆ naroda slovinskoga.

Sa tumačem manje poznatih riječi. — Četvrti sa 46 orig. slika uređeno izdanje. Ciena tvrđo uvezano sa kramo bojadisavnim omotom for. 1.

Ovo je dosela najljepše izdanje to obljublione knjige, pa jo s toga i našlo na priznanje cjelokopnoga hrvatskoga novinarstva. Neka nitko ne propusti nabaviti si ovo liopo i i krasno izdanje, koje je uz ostalo i dosta joštno.

ilustrovano 25 slika. VIŠKI BOJ. 3. Kuničić.

Ciena tvrđo uvezano sa omotom u bojama 1 for. 40 nrč. Jedna od najzanimivijih knjiga, što jo izšla u našoj nakladi, jest bez sumnje ova. U njoj su sabrane sve uspomene znamenitoga viškoga boja god. 1866. — Knjiga će zanimati sve Hrvate, a osobito junačke Dalmatince i morarce.

Zagrebački Album plesova

Sadržavajuć 14 plesova od obljubljenih domaćih skladatelja.

Krasno opremljen, ciena 2 for. 50 nrč.

U njoj imade novih kompozicija za glasovir drotučio od Zajca, Kuhaća, Eisenluta, Fallora, Vilhara, Bosiljevca, Šostaka, Ževta i drugih. — Upozoravamo na taj prvi pojav na glasbenom polju naše krasnoće glasoviraćice, naka ne propusti nijedne nabaviti si taj album. U njoj imade 8 valćika, 1 brzopolćka, 8 mazurćka, 3 kuraćnice, 2 četvorćke, 1 kolo, 2 polćke franćaisa. Plesanja dosta za 2 for. 50 nrč.

Našim Hrvatcam glasoviraćicam i pjevaćicam, našim guslaćcam, učiteljima GLAZBA

List za crkvenu i svjetovnu glazbu i dramatsku umietnost.

i svakomu, koga zanima, pre- porućamo novi list. — Ciena na četli godinu for. 3. — Izlazi mjesečno jedanput. — Svakomu broju priloga jo muzikalni prilog, koji će sadržavati laglje i teže kom- pozicije za glasovir, guslo, orgulje, pjevanje itd. — Prvi broj šljemo svakomu tko zahtjvaju badava na ogled. 6-6

Prima naručbe na sve knjige, ako i nisu ovdje oglašene. Popise razaslije badava. Tiskara Dolenc.